
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۶۴۴

ریشه

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۶۴۴، «رسو» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «رسو» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «رسو» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۶۴۴
ریشه	رسو
تعداد تکرار	۱۴
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۸۵

فهرست مشتقات

۱. اُرْسَاها (۱)   ۲. رَاسِيَاتٍ (۱)   ۳. رَوَائِي (۹)   ۴. مُرْسَاها (۳)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۱۸. ثقل (۱)	۳۶. رحم (۱)	۵۳. غشو (۱)	۷۰. لعل (۲)
۲. ارض (۸)	۱۹. ثمر (۱)	۳۷. ركب (۱)	۵۴. غشى (۱)	۷۱. لقی (۴)
۳. الله (۳)	۲۰. ثنی (۱)	۳۸. رئی (۱)	۵۵. غفر (۱)	۷۲. لیل (۱)
۴. اله (۴)	۲۱. جبل (۱)	۳۹. زوج (۳)	۵۶. غیر (۱)	۷۳. مثل (۱)
۵. انس (۱)	۲۲. جبی (۱)	۴۰. سبل (۲)	۵۷. فجیح (۱)	۷۴. مدد (۳)
۶. انن (۴)	۲۳. جری (۱)	۴۱. سقی (۱)	۵۸. فرت (۱)	۷۵. موه (۲)
۷. اهل (۱)	۲۴. جعل (۱۰)	۴۲. سمو (۴)	۵۹. فکر (۱)	۷۶. مید (۳)
۸. اول (۱)	۲۵. جفن (۱)	۴۳. سوع (۲)	۶۰. فوق (۱)	۷۷. نیت (۳)
۹. اوی (۱)	۲۶. جلو (۱)	۴۴. سوی (۱)	۶۱. قدر (۲)	۷۸. نزل (۱)
۱۰. ائی (۱)	۲۷. حجز (۱)	۴۵. سئل (۴)	۶۲. قرر (۱)	۷۹. نهر (۴)
۱۱. ائی (۱)	۲۸. حرب (۱)	۴۶. شکر (۲)	۶۳. قلل (۱)	۸۰. هدی (۲)
۱۲. بثث (۱)	۲۹. حضو (۱)	۴۷. شمش (۱)	۶۴. قوت (۱)	۸۱. وزن (۱)
۱۳. بجر (۱)	۳۰. خلق (۱)	۴۸. شیء (۲)	۶۵. قول (۳)	۸۲. وسم (۱)
۱۴. برک (۱)	۳۱. خلل (۱)	۴۹. عبد (۱)	۶۶. قوم (۱)	۸۳. وقت (۱)
۱۵. بغت (۱)	۳۲. داود (۱)	۵۰. علم (۴)	۶۷. کثر (۲)	۸۴. وله (۳)
۱۶. بهج (۱)	۳۳. دبب (۱)	۵۱. عمد (۱)	۶۸. کرم (۱)	۸۵. یوم (۱)
۱۷. بین (۱)	۳۴. ربب (۲)	۵۲. عمل (۲)	۶۹. کلل (۵)	
	۳۵. ربیع (۱)			

فهرست آیات

۱. {الأعراف - ۱۸} يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَسِيَنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
۲. {هود - ۴۱} وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ حَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
۳. {الرعد - ۳} وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَاراً وَمِنْ كُلِّ الْجِبَالِ جَعَلَ فِيهَا رُجُجِينَ انْتُنِيبُ يُعِشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
۴. {الحجر - ۱۹} وَالْأَرْضُ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ
۵. {النحل - ۱۵} وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَاراً وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
۶. {الأنبياء - ۳۱} وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجاً سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ
۷. {النمل - ۶۱} أَمْنَ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَاراً وَجَعَلَ خِلالَهَا أَنْهَاراً وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزاً أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَكْثَرُكُمْ لَا يَعْلَمُونَ
۸. {لقمان - ۱۰} خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ
۹. {سبأ - ۱۳} يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِئَانٍ لِحُجُوبٍ وَفُودٍ رَاسِيَاتٍ اعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ
۱۰. {فصلت - ۱۰} وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّائِلِينَ
۱۱. {ق - ۷} وَالْأَرْضُ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ
۱۲. {المرسلات - ۲۷} وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَاخِحَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتاً
۱۳. {النازعات - ۳۲} وَالْجِبَالِ أَرْسَاهُ
۱۴. {النازعات - ۴۲} يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهُ